

CENTER FOR
CYBERSIKKERHED

Beredskabsprioritet på fastnettelefoni

Indhold

Indledning	3
Formål og omfang	4
Funktion og anvendelse.....	5
Tekniske forhold	6
Bestilling	7
Ordforklaring	8

Kastellet 30
2100 København Ø
Telefon: + 45 3332 5580
E-mail: cfcs@cfcs.dk

4. udgave august 2022.

Indledning

Denne vejledning henvender sig primært til myndigheder og andre beredskabsaktører, der kan have behov for beredskabsprioritet på fastnettelefoni. Vejledningen kan dog med fordel også læses af beredskabsaktører, som allerede er tilmeldt ordningen.

Vejledningen skal ses i sammenhæng med kapitel 2 om prioriteret adgang til fastnet i bekendtgørelse nr. 261 af 22. februar 2021 om beredskabsaktørers adgang til elektronisk kommunikation i beredskabssituationer mv.

Formålet med vejledningen er at give de myndigheder, som bestiller sikring af offentlige taletelefonitjenester i fastnet (sikrede telefoner), den fornødne viden om

- Sikringsordningens formål og afgrænsning af omfang
- Sikringsordningens funktion og anvendelse
- Tekniske forhold vedrørende sikrede telefoner
- Praktiske forhold vedrørende bestilling af sikrede telefoner

Sikringsordningen for taletelefoni i faste telenet indebærer, at der fra særligt udpegede fastnet telefoner kan foretages opkald i beredskabssituationer, selvom telefonnettet er udsat for overbelastning eller andre fejl som begrænser tilgængeligheden.

Sikringsordningen kan ses i sammenhæng med ordningen for prioriteret adgang for kald i 4G mobilnettet. Det er disse ordninger, der tilsammen giver beredskabsaktørerne mulighed for prioriteret adgang til taletelefoni.

Sikringsordningen er tilgængelig for beredskabsaktører som f.eks. politiet, ambulancetjenesten og brandvæsenet og også for øvrige offentlige og private aktører inden for samfundsvigtig infrastruktur som el- og teleselskaber, eller der kan være tale om centrale beslutningstagere i det offentlige og aktører ved regioner eller kommuner.

Formål og omfang

Formålet med sikring af taletelefoni i faste telenet

Målgruppen for sikringsordningen er beredskabsaktører, som anvender fastnettelefoni som led i løsningen af samfundsvigtige opgaver, der skal kunne løses også under ekstraordinære forhold som for eksempel under kriser eller krig, samt ved katastrofer og under andre ekstraordinære situationer i fredstid.

Formålet med sikringsordningen er at sikre afviklingen af samfundsvigtig teletrafik. Sikringsordningen indebærer, at der fra særligt udpegede fastnet telefoner kan foretages opkald i beredskabssituationer, hvor tjenesten kan blive begrænset på grund af overbelastning eller andre fejl i det faste telenet til taletelefoni.

Tilsvarende findes en ordning for prioriteret adgang for kald i 4G mobilnettet. Det er disse ordninger, der tilsammen giver beredskabsaktørerne mulighed for prioriteret adgang til taletelefoni.

Afgrænsning af omfang

Ordningen omfatter telefoni afviklet som traditionel PSTN samt telefoni på den såkaldte PSTN 2.0 platform. Det vil sige telefonapparater som er strømfødet fra centraltilslutningen, eller som kan koble sig op med et interface svarende til det som anvendes til opkobling af et PSTN2.0 apparat.

Funktion og anvendelse

Telefonabonnementer omfattet af sikringsordningen kan anvendes som almindelige fastnettelefoner og har to funktionsniveauer af sikring tilknyttet. Disse benævnes hhv. SIKRET FORTRINSRET og SIKRET ADGANG.

Sikrede telefoner er i telenettet altid i tilstanden SIKRET FORTRINSRET. Funktionen er indrettet således, at telefoncentralen, hvis den overbelastes, ekspederer opkald fra sikrede telefoner før opkald fra andre telefoner.

I situationer med overbelastning af de offentlige faste telenet til taletelefoni har sikrede telefoner ved opkaldsforsøg således fortrin til at blive betjent af telefoncentralen.

Tilstanden SIKRET ADGANG indføres, hvis beredskabssituationer forstærker nødvendigheden af hurtig og sikker afvikling af samfundsvigtig trafik i offentlige faste telenet til taletelefoni.

Når SIKRET ADGANG er indført, er det alene fra de sikrede telefoner, at der er adgang til at foretage opkald i offentlige faste telenet til taletelefoni. Der vil i kortere eller længere perioder ikke kunne foretages opkald fra ikke-sikrede telefoner.

Tilstanden SIKRET ADGANG kan indføres i hele landet, eller i begrænsede områder efter behov.

Ikke-sikrede telefoner vil kunne modtage opkald.

Når funktionen SIKRET ADGANG er iværksat, vil det ikke være muligt at foretage opkald fra ikke-sikrede telefoner til Alarm 1-1-2.

Bemyndigelsen til at iværksætte tilstanden SIKRET ADGANG er tillagt Center for Cybersikkerhed, jf. § 8 i bekendtgørelse nr. 261 af 22. februar 2021 om beredskabsaktørers adgang til elektronisk kommunikation i beredskabssituationer mv.

Tekniske forhold

Grænsefladen for sikringen er nettermineringspunktet hos den enkelte abonnent. Nettermineringspunktet er defineret som et fysisk punkt, hvor en slutbruger får adgang til et offentligt elektronisk kommunikationsnet, og som for net, hvor der anvendes kobling eller routing, identificeres ved hjælp af en specifik netadresse, som kan være knyttet til slutbrugerens nummer eller navn, jf. § 2, nr. 8 i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014 med senere ændringer).

Myndigheder, der ønsker "sikrede telefoner" koblet op til PABC-udstyr, er selv ansvarlige for de administrative og tekniske forhold i egen PABC. Det videre forløb med tilslutning til offentlige faste telenet med taletelefoni af en PABC's tilkoblede "sikrede telefoner", herunder om sikringen teknisk kan gennemføres, bør, inden bestilling af sikring iværksættes, være afklaret med den aktuelle udbyder.

Hvis en abonnent har fået etableret fast spærring i udbyders central af en telefonforbindelse, vil denne forbindelse ikke kunne sikres.

Ved opkald fra sikrede telefoner skal man afvente klartone med telefonen aktiveret. Imidlertid kan overbelastning forårsage, at der høres optagettone. I så fald må telefonen aktiveres på ny ved at lægge på og forsøge igen.

Bestilling

Bestilling af sikrede telefoner sker direkte hos udbyderen.

Det er muligt at fremsende en samlet liste for de telefonnumre, der ønskes tilmeldt ordningen i stedet for at sende en bestilling for hvert enkelt nummer.

Offentlige myndigheder og øvrige beredskabsaktører kan, bestille beredskabsprioritet ved at sende bestillingen til den aktuelle udbyder på e-mail.

Det er ikke kun beredskabsaktører, der løser egentlige beredskabsopgaver, som f.eks. politiet, ambulancetjenesten og brandvæsenet, der kan omfattes af ordningen. Det kan f.eks. også være ejere af samfundsvigtig infrastruktur som el- og teleselskaber, ligesom der kan være tale om centrale beslutningstagere i det offentlige, og aktører ved regioner eller kommuner. Det er underordnet, om der er tale om en offentlig eller privat virksomhed, der løser beredskabsmæssige opgaver, så længe ansvaret for opgaven kan henføres til en offentlig myndighed.

Er der tale om en privat beredskabsaktør kræver det, at der i forbindelse med bestillingen anføres en kontaktperson hos den eller de beredskabsmyndigheder, som der udføres beredskabsopgaver for. Når der ikke længere udføres en offentlig beredskabsopgave, er det kundens forpligtigelse at opsiges sikringen af telefonnummeret hos operatøren. Processen for bestillingen er derudover den samme som for offentlige myndigheder.

Administrativt ansvar

Det er til enhver tid den enkelte beredskabsaktørs ansvar at tilpasse antallet af sikrede telefoner – og disses placeringer – til de behov, som skal tilgodeses.

Endvidere er beredskabsaktørerne ansvarlige for den fornødne ajourføring af oplysningerne om de sikrede telefoner i takt med flytninger, navne – og adresseændringer, nummerændringer m.v.

Udbyderne skal i samarbejde med beredskabsaktørerne løbende kontrollere, om der er overensstemmelse mellem antal bestilte sikrede telefoner og de faktiske forhold.

Skift til anden udbyder - nummerportering

Ønsker en slutbruger med en sikret telefon at beholde sit telefonnummer ved skift til anden udbyder af offentlige faste telenet med taletelefoni, følger det af § 3 i bekendtgørelse nr. 261 af 22. februar 2021 om beredskabsaktørers adgang til elektronisk kommunikation i beredskabssituationer mv., at den afgivende udbyder uden ugrundet ophold skal oplyse den nye udbyder om abonnentens sikringsmæssige status.

Yderligere information om ordningen kan fås via www.cfcs.dk eller ved henvendelse til telesektionen hos Center for Cybersikkerhed på telefon 3332 5580.

Ordforklaring

I det følgende forklares fagudtryk, der kan være aktuelle i forbindelse med sikrede telefoner. Der henvises i øvrigt til kapitel om definitioner, i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Abonnent

Bruger (person/organisation) af telenet eller teletjeneste, som er tildelt et abonnentnummer og som på et ikke kommercielt grundlag stiller de pågældende telenet eller pågældende tjeneste til rådighed for andre.

Fast spærring

Fast spærring giver mulighed for at forhindre alle eller visse kategorier af afgående opkald fra telefonen (undtagen alarmopkald).

Klartone

Klartonen (en ubrudt 425 Hz tone) angiver, at telefonapparatet er blevet tilsluttet telefoncentralens udstyr for modtagelse af nummervalg, og at nummervalget kan begynde.

Nettermineringspunkt

Den fysiske eller logiske grænseflade i et elektronisk kommunikationsnet, der udgør en slutbrugers tilslutning til dette.

Nummerportering

Skift fra en udbyder til en anden med bibeholdelse af telefonnummer.

PABC

Privat Automatisk Bi-Central, (også benævnt PBX – Private Automatic Branch eXchange eller blot PBX) lokalt telefonomstillingsanlæg, som kan gennemstille lokale samtaler internt i en virksomhed og samtaler mellem virksomhedens lokalapparater og det offentlige telefonnet.

PSTN

Public Switched Telephone Network. Det almindelige fastnetbaserede telefonnet.

Slutbruger

Ved slutbruger forstås i denne vejledning en person/organisation, som abonnenten ønsker registreret hos udbyderen af offentlige taletelefonitjenester i faste telenet som bruger af den sikrede telefon. Bruger og abonnent kan være samme person/organisation.

Udbydere af offentlige taletelefonitjenester i faste telenet

Parter, der på kommercielt grundlag stiller offentlig taletelefoni i faste telenet til rådighed for flere abonnenter.